

# Role SMO ČR při prosazování zájmů měst a obcí

**Monika Štěpánová**

ředitelka Sekce regionálního rozvoje, zahraničních vztahů a projektů  
Svaz měst a obcí České republiky

11:00–11:20

## Jeden Svaz, rozdílné potřeby území

**2 820**

členských obcí

**80,7 %**

obyvatel ČR

**Svaz musí současně hájit zájmy Prahy, krajských a středně velkých měst, malých obcí, venkova, HSOÚ i strukturálně postižených regionů.**

Stejné nastavení podpory nemůže odpovídat všem typům území. Společným jmenovatelem je partnerství a dostupnost podpory podle skutečných potřeb.

# Co se po roce 2028 mění

## Jeden NRPP

Kohezní politika, zemědělství, venkov, rybářství, vnitřní věci a další oblasti v jednom plánu.

## Jedna obálka

O priority budou soutěžit různé politiky. Konečné rozdělení zatím není uzavřeno.

## Výkonnostní model

Platby se vážou na reformy, milníky a cíle, nikoli na skutečně proplacené výdaje.

## Další parametry

- dekomitment n+12 měsíců, ČR prosazuje n+2 až n+3
- 25% flexibilní část NRPP
- 43 % na klimatické a environmentální cíle, 14 % na sociální cíle

# Příprava pozice Svazu

## Potřeby z území

členské obce, komory,  
odborné komise a pracovní  
skupiny

## Odborné zpracování

porovnání potřeb typů  
území, dostupnosti služeb a  
projektové připravenosti

## Vyjednávací platformy

zástupci Svazu ve všech  
přípravných platformách  
NRPP

## Prosazení do systému

opatření, milníky, alokace a  
implementační pravidla

**Příprava musí začít sběrem reálných potřeb a zásobníkem připravených projektů.  
Bez projektové přípravy zůstává i dobře zacílená alokace nevyužitá.**

Strategické priority schválila vláda 24. srpna 2026. Nyní se rozpracovávají konkrétní opatření, reformy, milníky a cíle.

# Největší potřeby měst, obcí a regionů

## Veřejné služby

- školy a vzdělávací infrastruktura (2023)
- sociální a zdravotní služby
- dostupnost služeb v menších sídlech

## Technická a dopravní infrastruktura

- dopravní spojení a veřejná prostranství
- vodohospodářství a energetika
- adaptace na změnu klimatu

## Schopnost investovat

- projektová příprava a absorpční kapacita
- jednodušší a stabilní pravidla
- integrované projekty s přínosem pro širší území

**Prioritu mají investice, které řeší více souvisejících potřeb a podporují místní ekonomiku. Finanční nástroje dávají smysl tam, kde projekt vytváří příjem. Veřejnou infrastrukturu nemohou plošně nahradit úvěry.**

# Svaz je zapojen od počátku

**Svaz spolupracuje s územními partnery na společném postupu při přípravě kohezní politiky 2028+.**

## 2023

Analýza potřeb měst a obcí ČR v kontextu přípravy kohezní politiky 2028+

## 2024

Pozice Svazu k budoucnosti politiky soudržnosti 2028+

Pozice územních partnerů komunikovaná vůči institucím EU

## 2025

Obsahové priority Svazu a územních partnerů

Připomínkování strategických priorit ČR

## 2026

Meziresortní připomínkové řízení k návrhu strategických priorit NRPP 28+

## Průběžně

**Vstupy do konzultací a připomínkování stanovisek Evropského výboru regionů a dalších partnerů.**

Zapojení Svazu propojuje potřeby obcí, společnou pozici územních partnerů a vyjednávání na národní i evropské úrovni.

**29,4 mld. EUR není kohezní obálka**

**29,4 mld. EUR**

nyní navrhovaná společná obálka ČR v NRPP

**cca 7 mld. EUR**

samostatná část pro SZP, zejména přímé platby

**Ze společné obálky se mají financovat kohezní intervence i další politiky. Část prostředků navíc vážou povinné cíle a 25% flexibilní složka.**

**Konečná česká obálka ani její vnitřní rozdělení nejsou uzavřeny. Výsledek vyjednávání VFR může prostor pro investice měst a obcí dále snížit.**

Kontext VFR: návrh 1,95 bil. EUR po snížení přibližně o 2 %. V negoboxu se pro ČR objevilo navýšení obecné alokace přibližně o 1,5 mld. EUR.

# Rural Target: 10 % pro rozvoj venkova

# 10 %

společné alokace NRPP

## Svaz návrh podporuje

- kontinuita podpory venkovských oblastí
- co nejvyšší podíl na veřejné služby, kvalitu života, krajinu a místní ekonomiku
- využití CLLD, společenství obcí a dalších územních aktérů
- zajištění financí pro pozemkové úpravy

## Riziko

**Podpora venkova se nesmí zúžit na zemědělství a potravinářské podniky.**

Z Rural Targetu mají být dostupné také investice do škol, dopravy, veřejných prostranství, sociálních služeb, památek, hasičů a cestovního ruchu ve venkovských oblastech (do 25 tis. obyvatel, zohlednění HSOÚ a uhelných regionů?)

# RPP: dlouhé vyjednávání a podmíněná podpora

## Výchozí obavy

- 14 paralelních programů
- nová administrativní vrstva
- oslabení ITI a CLLD
- nejasné kompetence a finance

## Dosažená shoda

- RPP nebude schvalovat projekty
- nenahradí řídicí orgány
- příprava přes RSK
- vazba na NRPP a SRR 2028+

## Současná pozice Svazu

**RPP podporujeme jako nástroj cíleného financování potřeb území, pokud budou splněny jasné finanční, kompetenční a partnerské podmínky.**

Proces neprobíhal hladce. Posun ke shodě nevylučuje otevřené otázky, které musí vyřešit návrh implementační struktury.

# Podmínky podpory implementační struktury a RPP

- 1** Dostatečná a stabilní alokace pro územní dimenzi
- 2** Reálná možnost regionů volit priority podle potřeb
- 3** RSK jako partnerská platforma, nikoli administrativní bariéra
- 4** Zachování autonomie ITI, CLLD
- 5** Individuální a územně cílené výzvy také mimo RPP
- 6** Jasné kompetence RSK, krajů, MMR, řídicích orgánů a územních partnerů

**RPP nesmí být jedinou cestou k financování projektů s územní dimenzí.**

# Územní dimenze musí propojit strategie a finance

## SRR 2028+

pojmenuje rozdílné potřeby typů území, rozvojové póly, HSOÚ a strukturálně znevýhodněné regiony

## NRPP

určí intervence, alokace, milníky a způsob uplatnění územní dimenze

## RPP a sektorové kapitoly

promítnou priority do regionální kapitoly i územně cílených výzev

## Spolupráce v území

propojí aktéry v území na projektech s vyšší přidanou hodnotou a přesahem

**Samostatná regionální kapitola je potřebná, sama však nestačí. Územní dimenze musí být horizontálním principem celého NRPP a současně mít vyčleněné prostředky.**

# Co musí budoucí systém zajistit

## Partnerství

Města a obce se podílejí na rozhodování, nejsou pouze příjemci rozhodnutí učiněných na národní úrovni.

## Územní diferenciaci

Podpora respektuje rozdílné potřeby velkých měst, venkova, HSOÚ a strukturálně postižených regionů. Nikdo nesmí být opomenut.

## Předvídatelnost

Stabilní alokace, jednodušší pravidla a odpovědně nastavené milníky chrání investice obcí.

**Při menším objemu prostředků rozhodne kvalita zacílení. Evropské peníze mají financovat připravené investice s měřitelným přínosem pro obyvatele a širší území.**

**Úloha SMO ČR: přenést potřeby samospráv do evropských a národních pravidel a hlídat jejich fungování v praxi.**